

Notatka

z kazania ks.dr Jana Bachenka, wygłoszonego dnia 8.XI.1959 roku
w katedrze, dot.m.in. omówienia nowej polichromii kościoła. -

/W tekście zachowane, o ile to było możliwe, podawana przez Kaznodzieję
nomenklaturę poszczególnych części katedry, która nie zawsze jest zgo-
dna z obowiązującą. Dla odróżnienia podaje się ją w nawiasach/

/Kaplica Sanguszków/- malowidła o treści eucharystycznej,
Kaplica NMP Nieustającej Pomocy - cz.zachowane freski z XV - XVI w.,
dotyczące one tematyki maryjnej oraz scen z Męki Pańskiej,

/Kaplica Chrystusa Ukrzyżowanego/- nad drzwiami - Sąd Ostateczny/ Dut-
kiewicza/, na /sufitach/ emblematy maryjne m.p. Wieża z Kości Słoniowej,
i pasyjne/narzędzia męki Chrystusa/ Pod Sądem Ostatecznym - synteza mę-
czeństwa - rodzaje tortur i narzędzia,

/Kaplica Grunwaldzka/- /Barbary z Łęczyca/- z zachowanych pól sklepie-
nia - rekonstrukcja polichromii, rekonstrukcja ~~murów~~ murków w medalionach.
Obraz bitwy grunwaldzkiej a vis a vis - warneńskiej - turek i dwu pła-
ków,

/Kaplica Trzech Janów/ - 2 pola zachowane, w pozostałych rekonstrukcja
ornamentów roślinnych,

/Kaplica Jana Amara, starosty krzepickiego/- motywy historyczne:

- konsekracja Jakóba Strepy,
- podniesienie fary do godności kolegiackiej,
- konsekracja opata tynieckiego Amara na pierwsze-
go biskupa tarnowskiego,

/Kaplica Najśw.Serca Jezusowego/- malowidła symboliczne, m.in. syn marno-
trawny

/Uwagi ogólne/ - dokonano częściowego przesklepienia w kaplicy j.w.
wymiany żebrowań i kluczy/?/, /sufity/ malował
prof.Dutkiewicz, ściany prof.Taranczewski
W roku 1960 przewidziane założenie wykładzin
ścian, posadzki, centralnego ogrzewania oraz zaiz-
stalenie 4 wentylatorów, w tym 2 cichebieżnych.

Notował:

/Komentarz do kazania j.w./.

- Kaplice, w stanie obecnym, właściwie już nie istnieją, przebudowane w XIX w na nawy boczne. Ich logiczne "zrealizowanie" przez tematykę polichromii - nawiązuje i akcentuje ich dawną architektoniczną odrębność.
- Katedra i gospodarz katedry nie wspomnieli o utraconych palcach Jana wojewody sandomierskiego, i zatartych szczegółach nagrobka, obra-ku liścia akantu, utraceniu i braku proroczyka, rozspejaniu konstrukcji pomnika przez niewłaściwie założoną balustradę,
- nie wspomnieli o utraconym krzyżu tablicy nagrobnej ks. Orłowskiego, in-gerującego w "syntezę męczeństwa",
- utracony gazon w kaplicy NMP NP,
- zatarte szczegóły ornamentów kolumn chórowych,
- utracony fragment gzymsu nagrobka Barbary z Tęczyna,
- zatarte ornamenty roślinne mauzoleum Tarnowskich,
- pogrążone w nowym tynku szczegóły tablicy nagrobnej Jana Amora star krzepickiego, niewyksponowane malowane pilastry w narożach,
- usunięcie tablicy pamiątkowej bpa Dobosa,
- zaniechanie koncepcji obniżenia łuków międzynawowych, co podniosło czytelność dawnego układu kaplic,
- usunięcie dawnych, ale autentycznych, chociaż cz. zdefornowanych sztuk w Kaplicy Rezeszania Apostołów/Grunwaldzkiej - Barbary z Tęczyna/ - zastąpienie ich nowymi, wykonanymi poprawnie ale to już j-est tylko pa w skali 1:1,
- uszkodzenia stali kanonicznych w czasie prowadzenia instalacji ra- węzłowych, co powiększyło naturalne ubytki ze skutec działalności żyków drewna i bieżącej eksploatacji,
- obicie sztuk w kaplicy NMP NP,
- największym plusem nowej polichromii jest "rozjaśnienie" wnętrza katedry, minusem jest spore, m. in. stworzenie konkurencji kolorystyc- nej dla pomników Tarnowskich i Ostrogskich, centralnego akcentu pro- biterium i całego kościoła,
- nowe umieszczenie kinkietów - za niskie, efekt rażenia oczu,
- konieczność przeprowadzenia konserwacji stali kanonicznych /!!!/,
- konieczność przeprowadzenia wentylacji podziemi i uprzystępnienie ich dla celów zwiedzania,
- konieczność opracowania aktualnego przewodnika po katedrze.